

Є Рубльовка - буде «Случ»!

Знайомство з СГПП «Случ» розпочали з розмови з економістом із 30-літнім стажем Оксаною Лазарець. Незважаючи на зайнятість, досвідчений спеціаліст оперувала цифрами, як білка гризе горішки. Притому не заглядаючи в папери. Що-що, а Олексій Хомич вимагає й чітко контролює всю звітність. Приміром, гляне на аналіз затрату господарстві за п'ять місяців, перевірить грошові надходження, який прибуток дає молоко, і на реалізацію продукції вже може не дивитись.

СГПП «Случ» має 1350 га землі. Крім того, орендує сарненські, немовицькі та землі дослідної станції. Зараз тут 220 працюючих. Сільгосп підприємство має стабільну площу зернових – 861 га ранніх (пшениця, жито, овес, ячмінь). А з соєю, люпином, гірчицею – до однієї тисячі гектарів. Люпин сіють для відгодівлі маленьких телят так само, як і сою, а гірчицю – на сидерати. У «Случу», який займається виробництвом молока і м'яса, м'ясного стада, – 258, і дійного – 400 голів. Доїння механізоване. Зараз тварин випасають у літньому таборі. Взимку переводять у два приміщення на 200 голів кожне. Як і в сусідньому господарстві «Маяк», тут не уявляють галузь тваринництва без її модернізації. Щоб доярки не переносили молоко вручну, планують зробити молокопроводи. За молоком у Тинне по черзі через день приїжджають з Острога та Березнівського району. Цьогоріч надої його збільшились на 100 тонн. Якщо говорити про середньомісячну оплату праці, то ті, хто працює неповний робочий день, отримують 800-850 грн. Звісно, набагато більша платня доярок, особливо тих, хто щороку набирає групи нетелів і доглядає 35 голів, становить вона 3,5-4 тисячі гривень упродовж перших чотирьох місяців. Зараз кожна з 14 доярок обслуговує до 35 голів. Звичайно, багато клопоту і з пайовиками. З ними господарство уклало угоди.

- Жнива щойно розпочалися, розповідає Оксана Андріївна, - і одразу ж складаємо відомості на зерно, яким «Случ» розраховується з пайовиками за земельні паї (орендовані землі).

Тут не пам'ятають, щоб про людей забули на 2-3 роки чи назовсім, як бувало в інших підприємствах. З розрахунком не затягують. У першу чергу його отримують тинняни, а далі по черзі: немовичани, сарненці. Щойно зібрали зерно, вантажать його на автомобілі й розвозять. Крім заробітної плати, трактористи отримують і зерно, і солому. Ображеним не залишається ніхто. Оксана Лазарець складає також план збирання врожаю на кожен комбайн. Поцікавилась в економіста виконанням завдань з виробництва та продажу сільськогосподарської продукції в порівнянні з минулим роком. Оксана Андріївна з гордістю повідала про прибуток: «Молока надоїли більше на 100, реалізували – на 133 тонни. По грошових надходженнях теж у плюсі.

Маємо перевищення з виробництва й реалізації м'яса ВРХ».

Поки розмовляли з економістом, на в'їзді до тракторної бригади виконавчий директор СГПП «Случ» Петро Євтушин разом з іншими фахівцями приймали екзамен у комбайнерів, які впродовж двох місяців готували техніку до жнив. Усе по-чесному: здала машина тест – отримай заробітну плату за ремонт і маєш право з чистою совістю приступати до жнив без втрат. Якщо ж

ні (а всі записи екзамену на кожен комбайн окремо занотовані в спеціальному протоколі) - ліквідувуй

неполадки. За зернозбиральну техніку відповідає весь екіпаж. Працівники на колінах шукали, звідки падало зерно. Тест із семи не про-йшов лише один комбайн.

У цей час на полі трактористи пресували сіно в рулони по 300 кілограмів, а ветеран господарства Микола Онісковець перевозив його спеціально

облаштованим для цього автомобілем. На фермі ж зустріли Надію Коток, яка працює тут уже 20 років. Раніше - свинаркою й телятницею, а тепер з їздовим розвозить корми для телят, яких годують вранці й ввечері.

Не може прожити без рідного «Случа» й головний інженер Анатолій Скрипка. Для Анатолія Володимировича працівники – більше, ніж просто колеги. Це його друга родина, його життя. «Знаєте, - розповідає, - у нас є нова техніка, де стоять кондиціонери (перепитує, чи знаю, що це таке), що. потребують дрібного ремонту, їх треба привести до ладу, заправити охолодженим газом». Про те, що господарство відмовляється від колишніх комбайнів і віддає перевагу енергонасичуючим тракторам і автомобілям, тим, які можуть виконувати багато операцій і роботи, веде мову й Петро Євтушин. Спеціаліст у своїй агрономічній галузі з досвідом роботи 27 років переконаний, що потрібно використовувати новітню техніку. Бо головне, на його думку, - людина має відчувати насамперед моральне задоволення, крім матеріального стимулювання. Поважають себе тинняни за те, що господарюють на власній землі, яку не кинули напризволяще, зберегли господарство, його кістяк. Звісно, ідеальним було б підприємство без пайовиків, яких понад 700. А з іншого боку, і вони задоволені, що знайшовся господар для їхніх угідь, які пустували. А так мають і зерно, і соломку. І просять: тримайтеся! «Можна зрозуміти старожилів, про яких пишете в газеті, - каже Петро Іванович. – Вони плачуть, коли згадують колгоспи, яких не стало, бо там пройшли їх молодість, найкращі роки життя».

Сільське господарство – ризикований бізнес. Він підходить тим, хто любить працювати, не боїться програти. Будь-який ринок працює за принципом: дешевше купити і вигідно продати. За українською чорно-рябою породою в Тинне їдуть з усієї України. Тут платять по 35 гривень за 1 кілограм живої ваги. Якщо тварина важить 500-600, то за неї дадуть 15-18 тисяч гривень. Але фактично покупець купує не одну, а дві корови, бо через місяць-два вона розтелиться. За весь період не надійшло жодної рекламації, ніхто не поскаржився ні на малопродуктивність, ні на щось інше. Одно слово, надії й сподівання покупців завжди виправдані. А мешканці

Тинного впевнені: буде в «Случу», буде і в нас. Дорого тут коштує втратити довіру людей. Про Олексія Хомича і жителі, і виконавчий директор кажуть: «Хороший чоловік! Є керівники, перед якими, якщо провинився, - винний без жодних пом'якшуючих обставин. А Олексій Максимович ніколи не рубає з плеча. Щоб прийняти рішення, обдумує його декілька днів. Добре знає свій колектив, упевнений, що люди краще зрозуміють прохання, ніж наказ чи вимогу. Та й у колективі один одного бачать наскрізь. Тут немає байдужих. Хоч би як було важко, тримаються разом. І моральне покарання, як і стимул, для них важить більше, ніж матеріальне.

Часто говоримо та чуємо, що в Україні зникають з карти цілі села. Молодь з них виїжджає, а літні помирають. Мою думку підтвердив і Петро Євтушин. Коли був на робочому семінарі в Гощанському районі, проїхали 6 чи 7 сіл, і в жодному не побачили нових будинків. При в'їзді в Тинне праворуч розкинулось нове село, яке тинняни називають Рубльовкою. І якщо молодь будується, залишається в селі - то це вже показник того, що воно розвивається й перспективи в нього є. Насамкінець не можу не згадати, що за кошти господарства в Житомирському інституті навчається майбутній бухгалтер Світлана Омельковець. Принаймні через рік дипломованого спеціаліста чекають у селі. Це також вселяє віру в те, що СГПП продовжить працювати, що найважче позаду.

Два підприємства, обидва – передові: «Маяк» і «Случ». Поряд розміщені їхні землі. Суто творче змагання. Хотілося б, щоб у ньому брали участь щонайменше 10 учасників.

Марія Кузьмич